

(המשך מעמוד 27)

צאה מקשר סעודי, היה מעין מפי רעה על השכון זה. הוא עלול לפי דול את הדרך לפני ההתמוטטות של עדי — לא זו שנוצרה ברמיזת הפרוע של סופר-מתח, אלא זו הי עזונה להתרחש באמת.

כאשר נתברר לסעודים כי מגוי וגמור עם גימי קארטר להביא תוך כמה שבועות לחתימת חוזה-שלום ישראל-מצרי, ברוח הסכמי קמפ-דייוויד. הם החליטו לתת לו אזהרה חריפה — מעין מכה על היד שתכאיב. אך שמשמעותה לא תיודע ברבים כשכך השתמשו בנושק החזק ביותר שיש להם: הכסף.

באותו זמן היו קברניטי המשק האמריקאי עסוקים בתרגיל דיסקרטי עדין. כדי

שר-הנפט הסעודי אליאמי כמה מן המוחות המבריקים בעולם

לשפר את המאזן המיסחרי האמריקאי. ש הוא שלילי ביותר, החליטו לבצע בצורה מבוקרת מעין פחות של הדולאר. בשוקי הכספים של העולם הופיעו כמויות של דולארים למכירה. ההיצע הוריד את ערך הדולאר. בכל פעם שהבנקים הממלכתיים האחרים קנו דולארים, כדי להעלות שוב את ערך המטבע האמריקאי, מכרו האמריקאים דולארים נוספים.

זה היה תהליך מבוקר ומוסתר היטב. האמריקאים ידעו שהם יכריזים בכך עת לעצור את התהליך בדרך הפשוטה של הפסקת היצע הדולארים בשוק העולמי.

היה זה מעין ריפוי באמצעות כמויות קטנות של רעל קטלני, כשהרופא קובע בדיוק את המינון היומי. והנה, לפתע, הרגישו האמריקאים שהם איבדו את השליטה על התהליך. כשרצו להפסיק את ירידת הדולאר, לא הצליחו. הוא הוסיף לרדת.

מה קרה? בשוקי העולם הופיעו כמויות של דולארים, שאיש לא ידע מניין באו. הן היו כה גדולות, שהדולאר ירד וירד.

אשפיה-הכספים הבינלאומיים ניחשו חיש מהר מהו מקור התופעה: הסעודים זרקו מיליארדים של דולארים לשוק העולמי. המטבע האמריקאי התנדנד. בבות הדולאר צילצלו פעמוני האזהרה עקה. שם הבינו את המסר.

לסעודיה יש הרבה עשרות מיליארדים של דולארים. אם תרצה להרוס באמת את הדולאר, היא יכולה לעשות זאת בכל עת. ברגע שגימי קארטר תפס את משמעות האזהרה, הוא נתן פקודת שקטה: לעצור את המירוץ אל חתימת הסכמי-השלום.

נס בבגדאד

ר ד כבר עם המיבצע הכלכלי נערך המיבצע המדיני. לכאורה היה גלוי לעין. אך רק מעטים הבינו את מלוא משמעותו.

המקום היה בגדאד. אך התיכונן נעשה בריאד.

הסעודים החליטו לבצע שלוש משימות:

לאחד את העולם הערבי כולו נגד הסכמי קמפ-דייוויד. לבסס איחוד זה על מצע מתון, המחייב את השלום עם ישראלי על סמך החלטת מועצת-הביטחון 242 (הפירוש הערבי, כמוכר). להזהיר את מצריים בצורה חריפה, אך מבלי לנתק את דרכי-הנסיגה של אולי-סאדאת.

ועידת-הפיסגה הערבית בבגדאד — על חלקה הגלוי וחלקה הסודי — השיגה את שלוש המטרות האלה.

קודם כל היה צורך להתגבר על מיכשול היסטורי: איבת-המוות הקיימת בין עיראק וסוריה.

בין שתי מדינות אלה קיימת יריבות מאז ימי ראשית האיטלאם. בדרגו והתמרמה אי-בה זו, והתבטאה בכך שבשתי המדינות השתלטו שני פלגים יריבים של אותה מפי-לגה ("אליבעת"). ונוצר מצב הדומה במידת-מה לזה הקיים בין סין וברית-המועצות. שתי המדינות שונאות זו את זו הרבה יותר מכפי שהן שונאות את ישראל, ולא כל שכן את מצריים.

והנה, לפתע התחולל הפלא: שתי המדינות נתנו יד זו לזו, והשיגו ליבו ביניהן בדינא, לפחות זמנית.

מה גרם לכך? פעל כאן אותו גורם שהשפיע גם על סעודיה: עם פרישת הצבא המצרי מן המערב, יכריז צה"ל לחסל את סוריה ועיראק במהירות, עוד לפני שהיה בידי מישהו מכוון להושיע.

מול פני הסכנה המשותפת, ובעזרת הסעודים, התאחדו שליטי דמשק ובגדאד. בבגדאד קמה חזית ערבית מאוחדת.

מות

"חזית הסירוב"

ישראל, שבה שולטת הבורות בכיפה, נאמר שבבגדאד התכנסה "חזית הסירוב הערבית".

אין דבר הרחוק יותר מן האמת. בהשפעת סעודיה, וכתנאי לאיחוד, התחולל בבגדאד, אחת מבירות האגף הערבי ה"ראדיקלי", פלא נוסף. בבגדאד קיבל העולם הערבי כולו את עקרונות ההחלטה 242, מבלי להזכיר את ההחלטה במפורש.

החזקת שהעולם הערבי כולו שריף את השלום עם ישראל, שיתבסס על החזרת כל השטחים שנכבשו במלחמת ששת-הימים והקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

במרכז הקונסנזוס הערבי החדש עמד אש"ף. שקיבל אישור מחודש וחד-משמעי כנציגות הבילעדית של העם הפלסטיני. הובטחה לו שותפות מלאה בשלום. תמורת זה הסכים אש"ף רשמית למצעי השלום.

בבגדאד נוצרה חזית כדערכית נגד מצריים. אך הובטח בצורה חריפה משמעות שההתנגדות לקמפ-דייוויד וירד אין פירושה התנגדות לשלום עם ישראל, אלא התנגדות לשלום מצרי נפרד.

בבגדאד מתה חזית-הסירוב הערבית, ונותרו ממנה רק כמה שרידים עלובים.

"לחתוך אך

ואוזניים"

הסעודים הזהירים עשו את הכל כדי שלא לנתק את דרך-הנסיגה של אולי-סאדאת.

החלטות בגדאד אינן מזכירות את מצריים במפורש, ואינן מגנות את אולי-סאדאת. ביוזמת הסעודים הוחלט לשלוח לקאריר מישלחת מטעם הפיסגה הכל-ערבית, כדי למנוע קרע מוחלט עם מצריים.

אולם הנשיא המצרי היה מרוגז. התלכידותו הבלתי-צפונית של העולם הערבי נגדו הוציאה אותו מן הכלים. הוא עשה דבר חמור ביותר, מבחינת המסורת הערבית: הוא העליב את המישלחת. סירב לקבל את פניה ושלה אותה בבושה כלועמת שבאה. אמר מנהיג ערבי: "בימי-קדם היה הר שליט חותך את האוזניים. האף ואבר המין של שליח, כשרצה להעליב את שולי. זו אולי-סאדאת עשה את אותו הדבר במהירות מודרנית".

בשביעית הסעודים, היה זה עיבון צורב שלא יסולח — מה גם שיש המכריז על עצמו טיפן לאלי-סאדאת כדי לבקש אותו לקבל את המישלחת.

למחרת היום פתחה העיתונות המצרית המודרכת בהתקפת-מחץ על הסעודים. כך כתב אחד העיתונאים כי "הנסיך פאהד הלך להיוועד בבגדאד עם המנהיג העיראקי הנכה". נשיא עיראק אינו נכה, והעלבון ליורש-העצר הסעודי, שהוא האיש הקובע בריאד, עורר שם זעם כללי. יתכן שהיתה זאת תשובת המצרי

שחמט?

ההחלטות

הסודיות

אך החלק החשוב ביותר של פיסגת-בגדאד לא פורסם כלל. הוא נוגע לי-סנקציות.

יורש-העצר הסעודי פאהד

— כמה מיליארדים בשוקי העולם

בעוד שלא נעשה דבר כדי לדחוף את אולי-סאדאת אל מעבר לפי התהום, נאמר לו בצורה חריפה שיש לו צפוי לו אם יחתום בסופו של דבר על חוזה-השלום הנפרד.

הרברבים כוזבים מוגזזים רחב של פעולות-עונשין. משמעותם הכוללת היא איום בהפעלת הכוח המקובל של העולם הערבי להפדת מישטר.

איני יודע את הנוסח המפורט של ההחלטות, הנשמרות גם כיום בסוד כמוס ביותר. אך מרמזים שונים, ששמעתי מפי אישים שונים, זוחי התמונה המתקבלת:

● כל המיוע הכבד של סעודיה ונסיכויות-הנפט האחרות למצריים יבוטל מייד.

לכלכלה המצרית הרעועה תהיה זאת מכה נוראה. למצריים לא יהיה כסף לקנות נשק לצבאה — והסעודים כבר הישעו, באמתלות שונות, את מימון הרכש לחיל-האוויר המצרי.

יש ספק אם מוכנים ויכולים האמריקאים לפנות את מצריים על הפסד כספי עצום זה, נוסף על הסיוע הגדול שמצריים מצפה לו מאמריקה ממילא.

● מערכת פרוץ מצד לוב ואירגונים פלסטיניים.

הפעלת כל חוקי החרם הערבי, כפי שנחקקו נגד ישראל, גם נגד מצריים.

ישראל למדה לחיות במציאות זו ויצרה קשרים אלטרנטיביים. בשביל המשק המצרי רי עוללה הפעלה פיתאומית של חוקים אלה להיות מכה קשה.

● גירוש כל המצרים מארצות-ערב.

זהו נשק חזק ביותר. יותר ממיליון מצריים עובדים בארצות-ערב, בעיקר כמורים, כאנשי-יד ושירות, וכנ כטכנאים וכ-עובדים אחרים.

בינתיים קמה בארצות-הנפט אינטליגנציה ציה צעירה מקומית. המשתוקקת ממילא לסלק את המצרים ולתפוס את מקומם. הסניקציות יתנו את ההזדמנות לכך.

המצרים העובדים בחו"ל שולחים כיום חלק גדול משכרם הביתה, והדבר דרוש לקיום הכלכלה המצרית. מצריים העניה אינה ערוכה לקליטת מיליון איש, בעלי רמה גבוהה יחסית.

אם תופעל סנקציה זו, יתכן שאנשים